

Görünüştten Öze: İç İnsandan Yeni İnsana

İnsan, çoğu zaman dışarıdan nasıl görüldüğüne, içeride kim olduğundan daha fazla önem verir. Görüntüsünü düzeltmek, imajını korumak ve başkalarının gözündeki değerini kaybetmemek için büyük çaba harcar. Oysa insanın gerçek değeri, başkalarına sunduğu görüntüde değil; kendi içinde taşıdığı değerlerde, erdemlerde ve hakikatte saklıdır.

Günümüz insanı dışını güzelleştirmeyi büyük ölçüde öğrendi; fakat iç dünyasını güzelleştirmeyi henüz aynı ölçüde öğrenmiş değildir. Yüzünde bir tebessüm taşıdığı hâlde içinde derin bir acı olabilir. Başarılı görüldüğü hâlde ruhunda büyük bir boşluk taşıyabilir. İman hakkında konuştuğu hâlde yüreği kaygı, öfke, kibir veya korkuyla kuşatılmış olabilir.

İşte Mesih'in, **"Bu halk dudaklarıyla beni onurlandırıyor, ama yürekleri benden uzaktır"** (Markos 7: 6) sözü tam da bu noktaya dokunur. Bu söz yalnızca geçmişteki bir anlayışa yönelik uyarı değildir; her dönemin insanına yöneltilmiş güçlü bir içsel sorgulamadır.

Mesih burada dış görünüş ile iç gerçeklik, söylem ile eylem arasındaki uçurumu; başka bir deyişle samimiysizliği açığa çıkarır. İnsan çoğu zaman sorunların kaynağını dışarıda arar. Toplumu, şartları, ekonomik sıkıntıları, ailesini, çevresini veya başkalarının davranışlarını suçlar. Elbette dış koşullar insanı etkiler. Ancak Mesih, kötülüğün kaynağının yalnızca dışarıda aranmayacağını; insanın iç dünyasına kadar inmek gerektiğini gösterir.

Çünkü nefret yalnızca dışarıdan gelmez; bağışlamayı öğrenmemiş bir yürekte kök salar. Açgözlülüğün asıl kaynağı yalnızca para değildir; yetinmeyi bilmeyen bir benliktir. Kibir, yalnızca başkalarına üstünlük taslamak değildir; insanın kendi varlığını merkeze koymasıdır. Şiddet de yalnızca elin gerçekleştirdiği bir eylem değildir; çoğu zaman içsel barışını kaybetmiş bir yüreğin dışarıya yansımasıdır.

Bu nedenle Mesih'in öğretisi insanı yalnızca davranışlarını düzeltmeye değil, davranışların kaynağına inmeye çağırır. Çünkü dışarıdaki davranış, içerideki insanın görünür hâle gelmesidir.

Bu bağlamda Mesih'in **"dışı temiz, içi kirli kâse"** ve **"badanalı mezarlar"** benzetmeleri, yalnızca geçmişe ait bir eleştiri değil; insanın iç dünyasına yöneltilmiş güçlü bir uyarıdır: **"Bardağın ve çanağın dışını temizlersiniz, ama içi açgözlülük ve taşkınlıkla doludur. Önce bardağın ve çanağın içini temizleyin ki, dışı da temiz olsun."** (Matta 23: 25-26)

Mesih bir başka yerde de şöyle der: **"Siz dıştan güzel görünen, ama içi ölü kemikleri ve her türlü kirlilikle dolu badanalı mezarlara benzersiniz."** (Matta 23: 27)

Bugün insan dış görünüşünü düzeltmeye, imajını korumaya ve başkalarının gözünde iyi görünmeye büyük önem veriyor. Fakat Mesih'in sorusu çok daha derindir: **Dışarıdan nasıl görüldüğümüzden önce, içeride ne taşıyoruz?**

Çünkü insan dışını ne kadar süslerse süslesin, içsel bozukluğu dış görünüşle gizleyemez. Temiz bir görüntü, kirli bir yüreğin hakikatini değiştirmez. Mesih bizi yalnızca imajımızı düzeltmeye

değil, içimizden dönüşmeye çağırıyor. Çünkü gerçek değişim dışarıdan içeriye değil, **içeriden dışarıya** doğru gerçekleşir.

Bu nedenle, dün olduğu gibi bugün de Mesih'in hedefi dışı düzeltmek değil, içsel yönden insanı dönüştürmektir. Mesih'in çağrısı daha iyi görünmeye değil, **daha iyi olmaya** yöneliktir. O, insanı yalnızca kurallara uyan bir varlık hâline getirmek istemez. Asıl amacı, insanın içindeki eski insanı dönüştürerek yeni insanı ortaya çıkarmaktır.

Eski insan, benliğin merkezde olduğu insandır. **Yeni insan** ise Mesih'in yaşamının kendisinde görünür hâle geldiği insandır. Bu nedenle mesele yalnızca neye inandığımız değildir; inandığımız hakikatin bizi **neye dönüştürdüğüdür**.

İnsan Mesih'e inanabilir, dua edebilir, ibadet edebilir, kutsal metinleri okuyabilir, dinî görev ve yükümlülüklerini yerine getirebilir. Fakat bütün bunlar ahlakı, terbiyeyi, insanın yüreğinde merhameti, sevgiyi, bağışlamayı, alçakgönüllülüğü ve içsel özgürlüğü büyütüyorsa, dışarıdaki dindarlık içerideki dönüşümün yerini almış demektir. Mesih'in istediği şey tam da budur: İnsanın Mesih'i yalnızca tanınması değil, **Mesih'in insanda görünür hâle gelmesi**.

Gerçek kutsallık ellerden önce yürekte başlar. Gerçek ibadet dış görünüşten değil, içsel hakikatten doğar. Gerçek iman yalnızca dudaklarda değil, hayatta görünür olur.

İnsanın başına gelebilecek en büyük tehlike ellerinin kirlenmesi değildir. Asıl tehlike, **yüreğinin duyarlılığını kaybetmesidir**. Çünkü kirlı bir el yıkanabilir; fakat sevgisiz bir yürek, katılaşmış bir vicdan ve merhametini yitirmiş bir ruh yalnızca dışsal uygulamalarla iyileşmez.

Yüreğin temizlenmesi ve yenilenmesi gerekir. Mesih'in insanla buluşması da tam burada gerçekleşir. O, insanın yalnızca davranışlarına değil, davranışlarının ardındaki niyete dokunur. Yalnızca elini değil, **elini yönlendiren yüreği** dönüştürür. İşte bu nedenle Mesih'le gerçek karşılaşma, insanın dış görünüşünde değil, içsel dünyasında bir dönüşüm meydana getirir.

İnsan orada değişmeye başlar. Tanrı'ya bakışı değişir. İnsana bakışı değişir. Kendisine bakışı değişir. Başkalarını yargılamak yerine anlamaya; üstünlük kurmak yerine hizmet etmeye; intikam yerine bağışlamaya; bencillik yerine paylaşmaya yönelir.

Böylece ibadet, yalnızca belirli zamanlarda gerçekleştirilen bir ritüel olmaktan çıkar ve **hayatın kendisine dönüşür**. İman da yalnızca söylenen söz olmaktan çıkar; davranışlarda görünür hâle gelen sevgiye dönüşür. **İçsel insandan yeni insana**.

Mesih'in insan üzerindeki işi, dış görünüşü değiştirmekten çok daha derindir. O, insanın içindeki eski düzeni dönüştürür. İçsel programı düzenler.

Eski insanın merkezinde **“ben”** vardır. Yeni insanın merkezinde ise Mesih vardır.

Eski insan sahip olmak ister; yeni insan paylaşmayı öğrenir. Eski insan yargılar; yeni insan anlamaya çalışır. Eski insan üstünlük arar; yeni insan hizmet eder. Eski insan kendisini

savunmakla meşguldür; yeni insan sevgiyi korumayı öğrenir. Eski insan intikamı hak görür; yeni insan bağışlamanın özgürlüğünü keşfeder.

İşte insanın Mesih'e benzemesi, böyle bir içsel dönüşümün sonucudur. Bu dönüşüm bir anda tamamlanan bir değişim değil; insanın her gün kendi benliğiyle yüzleştiği, eski insanı geride bırakmayı ve yeni insanı kuşanmayı öğrendiği uzun bir ruhsal olgunlaşma yolculuğudur.

Gerçek soru bu nedenle, **“Ne kadar ibadet ediyorum?”** değildir.

Asıl soru şudur: **İbadet ettiğim hâlde yüreğim değişiyor mu?**

Ne kadar dua ettiğimden önce, duanın beni neye dönüştürdüğüne bakmalıyım. Ne kadar kutsal söz bildiğimden önce, bildiğim hakikatin hayatımda ne kadar görünür olduğuna bakmalıyım. Ne kadar dinî görev yerine getirdiğimden önce, bütün bunların beni Mesih'in yüreğine ne kadar yaklaştırdığına bakmalıyım.

Çünkü insanın gerçek ruhsal gelişimi, dışarıdan ne kadar gösterişli veya statülü görüldüğüyle değil; **içeride ne kadar Mesih'e benzediğiyle** ölçülür.

Ve belki de bugün bize yöneltilen en önemli soru budur: **Yüreğim Mesih'in yüreğine dokunuyor mu?**

Eğer yüreğimizde merhamet çoğalıyorsa, sevgi derinleşiyorsa, bağışlama güçleniyorsa, kibir azalıyor ve benliğin egemenliği kırılıyorsa; yüreğimiz Mesih'in yüreğine dokunmuş demektir. Mesih'in işi içimizde gerçekten başlamış demektir.

Çünkü gerçek dönüşüm, insanın kendisini daha fazla göstermesi değil, **Mesih'in kendisinde daha fazla görünür hâle gelmesidir.**

Gerçek zafer, daha çok gösteriş değil; Mesih'in yaşamımızda daha çok görünür olmasıdır.

İşte o zaman insan, **görünüştten öze; eski insandan yeni insana; benliğin egemenliğinden özgürlüğe** doğru gerçek yolculuğuna başlamış olur.

Yusuf Beğtaş